

To: Koopmans Johan [5.1.2e]@provinciegroningen.nl]
Cc: Paas F.J. [5.1.2e]@provinciegroningen.nl]; [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl]; [5.1.2e]
 [5.1.2e] [5.1.2e]@provinciegroningen.nl]
From: Schrikkema H.
Sent: Tue 8/22/2017 7:39:27 PM
Subject: Re: Gesprek Ben van Beurden, Marjan van Loon, vandaag.

Dat werk gaan we leveren ... zit overigens donderdag bij Smallenbroek over hieraan gelieerde vragen ... Rene ben jij morgen in huis om nog wat te verdiepen?

Op 22 aug. 2017 om 18:49 heeft Koopmans Johan <[5.1.2e]@provinciegroningen.nl> het volgende geschreven:

Hans, kunnen wij leveren he?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 aug. 2017 om 18:31 heeft Paas F.J. <[5.1.2e]@provinciegroningen.nl> het volgende geschreven:

Onderstaand mijn aantekeningen.

De Shell-punten hebben grote overeenkomst met onze eigen lobbystrategie. Dat is geen nieuws, maar het is wel goed om dat op het hoogste niveau bevestigd te krijgen. En er is werk aan de winkel, zie punt 4.

Groeten,
René

Gesprek begint met introductie van mijn kant:
Aanleiding:

- Contact met Gerald Schotman en Marjan van Loon
- Gesprek met [5.1.2e]
- Netjes kennismaken met CEO

Context:

- Situatie ernstig, veel mensen wanhopig. Toekomst terug.
- Bestoken politiek: nu afspraken maken.
 - Veiligheid. (Niveau naar beneden, niet nul overigens, en versterking)
 - Schadeafhandeling (NAM uit het systeem, gaat stap voor stap de goede kant uit.)
 - Perspectief voor Groningen
- Shell betrokken bij alle drie de terreinen. Verwachten een 'koninklijke' handelwijze.
 - Veiligheid: winningsniveau, versterking.
 - Schadeafhandeling: moeizame weg naar onafhankelijke schadeafhandeling.
 Instemming NAM nodig
 - Perspectief = werkgelegenheid. Langjarig commitment. Schone energie en werkgelegenheid. Eerste stappen?
- Visie Shell op situatie in Groningen?

Ben van Beurden legt de positie van Shell uit in vier samenhangende punten (Van Beurden telt mee op zijn vingers), die hij voor een goed begrip ook nog een paar keer herhaalt. Die punten zijn onderling verbonden. Hij verwacht in oktober overeenstemming met de staat. Maar hij begint met een inleiding waarin hij laat merken dat Shell de situatie heel ernstig vindt, dat hij wekelijks wordt bijgepraat door Marjan van Loon, dat hij zich realiseert dat NAM-Shell zichzelf met de schadeafhandeling een groot probleem op de hals hebben gehaald en dat hij weet

dat het vertrouwen weg is. Maar ook bij Shell werken mensen die van goede wil zijn en die dingen niet doen met slechte bedoelingen.

De punten:

1. **Overheid bepaalt wat een veilig winningsniveau is.** Voor Shell en Exxon is onaanvaardbaar dat de overheid nu eigenlijk zegt dat niet vaststaat dat gaswinning in Groningen veilig is (SODM). En dat er zelfs strafvervolging wordt onderzocht wegens strijd met de wet. Veiligheid staat centraal voor de oliemaatschappijen. En we houden ons aan de wet. Overal op de wereld. Punt.

Dus onder deze condities kunnen we niet doorgaan met gaswinning. Dat hebben mijn Exxon-collega en ik een tijdje geleden ook tegen Mark Rutte gezegd (beide CEO's, de MP en Sandor Gaastra waren daarbij, verduidelijkt Marjan van Loon). Er is nu door de staat een statement gemaakt 'for the record'. Dat krijg je niet weg door te mompelen dat dat eigenlijk niet zo bedoeld was. Het moet op de een of andere manier echt worden teruggenomen.

In de toekomst moet de overheid bepalen hoeveel gas er mag worden gewonnen. Dat mag dertig BCM zijn of nul. Wij willen die beslissing niet nemen. Zo ontstaat er duidelijkheid over het niveau. En over de verantwoordelijkheden. We willen zeker weten dat de overheid verantwoordelijkheid neemt voor het winningsniveau.

2. **NAM betaalt aan fonds met brede doelstelling, geadmistreerd door de overheid.** Er moet een breed fonds komen waarmee de schadeafhandeling, de versterkingsoperatie en perspectief voor Groningen kunnen worden betaald. NAM is bereid daaraan royaal bij te dragen. Belangrijk dat NAM wel haar verantwoordelijkheid neemt door te betalen, maar zich niet meer bemoeit met schadeafhandeling en ook niet met de versterking. De overheid moet haar verantwoordelijkheid ook hier nemen.

3. **Nieuwe afspraken over meeropbrengstgen in gasgebouw.** Dat gaat natuurlijk het provinciale niveau te boven. Maar we moeten met de staat nieuwe afspraken maken over de verdeling van baten en lasten. Dat is gebruikelijk als de omstandigheden veranderen. Dat moet ook hier gebeuren. (Ik beaam dat het niet onze discussie is, maar dat we er wel op aandringen)

4. **Bijdrage Shell aan de toekomst van Groningen.** Op basis van eigen inzet op duurzame energie. Marjan van Loon wil graag op korte termijn scenarios verzinnen hoe we dat concreet kunnen maken. Provincie moet daarbij in the lead zijn, maar Shell wil graag inhoud leveren. Ze doet een beroep op mij om consensus in Groningen te bevorderen over de inhoud van het pakket. Ik neem die handschoen graag op, maar heb daarvoor concrete voorstellen nodig, om draagvlak voor te maken. Ik dring aan op meer concreetheid. We spreken af af dat we binnen een maand daarvoor een geloofwaardige eerste stap zetten.

René Paas
Commissaris van de Koning
in de provincie Groningen

Martinikerkhof 12
Postbus 610
9700 AP Groningen
(050) 5.1.2e
5.1.2e [@provinciegroningen.nl](mailto:5.1.2e@provinciegroningen.nl)